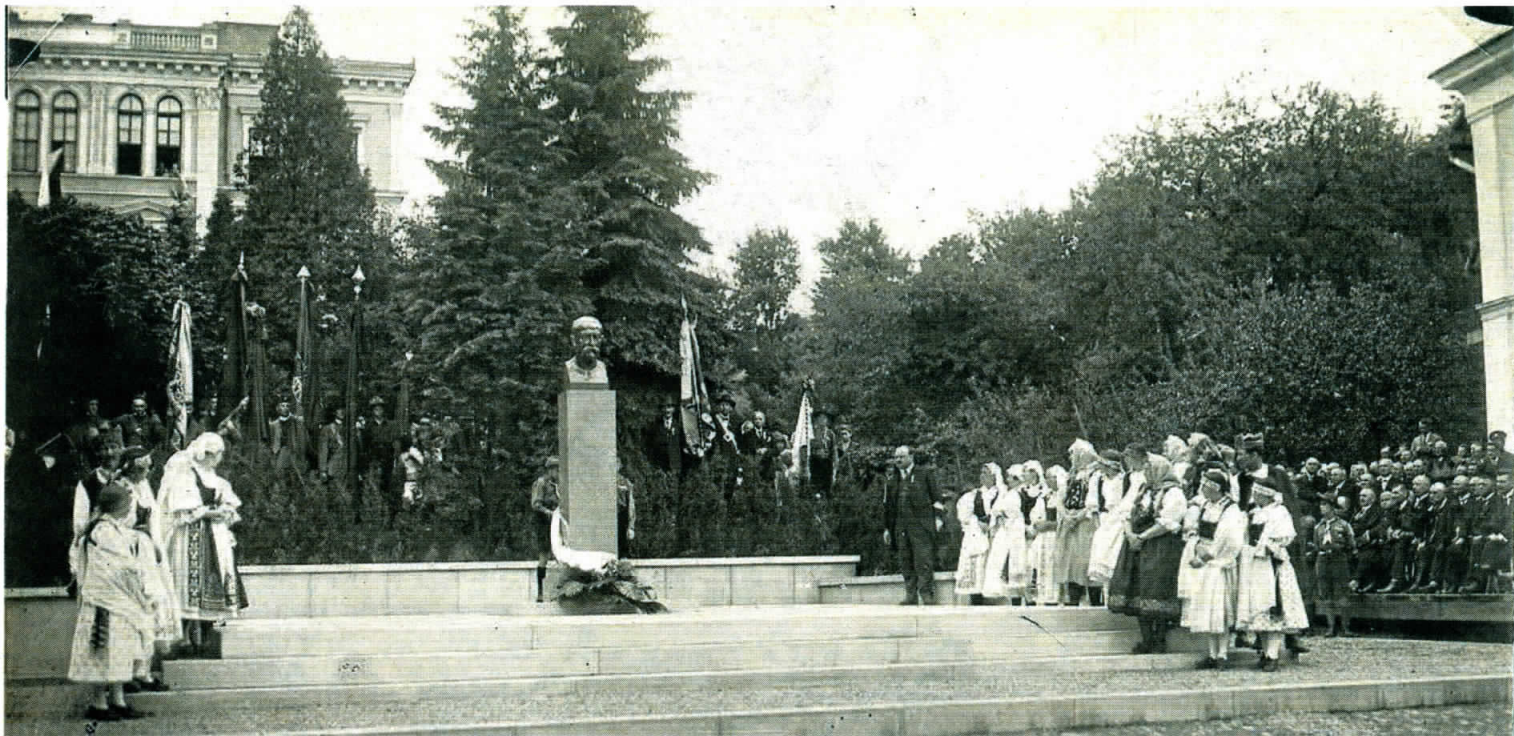

Masarykův pomník vadil nejprve Němcům, později zase komunistům

SLAVNOSTNÍ ODHALENÍ pomníku prvního prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka ve Vsetíně 23. května 1926. Foto: archiv Muzeum regionu Valašsko

U bývalé Horní školy ve Vsetíně stojí pomník našeho prvního prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka. Byl slavnostně odhalen 23. května 1926 u příležitosti 19. výročí zvolení Masaryka poslancem říšského sněmu za obvod českých města na východní Moravě.

Slavnost organizovala městská rada, samotného odhalení se účastnila řada poslanců, vysokých úředníků, vojenských činitelů, reprezentantů města, zástupců spolku i místních obyvatel.

Autorem prezidentovi busty byl Josef Mařatka, který byl na slavnostním odhalení taktéž

přítomen. Vybudování pomníku inicioval podnikatel Karel Bůbela, který se s Masarykem osobně znal a podporoval jeho kandidaturu do říšského sněmu.

Během slavnosti byly proneseny projevy, Sokolský sbor zapěl národní písně, pak po státní hymně zazněla česká salva a pomník byl následně odhalen. V tu chvíli nad ním kroužilo vojenské letadlo, které přesně před pomník shodilo vavřínový věnec.

Slavnost následně pokračovala oficiálním obědem a lidovou veselicí v panské zahradě, kterou večer ukončil slavnostní ohňostroj.

Pomník měl v dalších desetiletích pohnuté osudy jako

celá země. Vzhledem k odmítavému postoji Masaryka k totalitním ideologiím nacismu a komunismu, je zřejmé že tyto režimy jeho pomník netolerovaly.

Během protektorátu nechali Němci pomník v roce 1940 zbourat, terasu na které stál

muzejní kukátko

odstranit a zasypat. Mařatkovu bustu před roztavením pro válečné účely zachránili zaměstnanci Národní galerie, kteří ji uschovali jako umělecké dílo.

Po válce tak mohla být busta vrácena na Vsetín a pomník znovu odhalen, stalo se tak 28.

září 1945, projev při této příležitosti pronesl i ministr Zdeněk Nejedlý.

Poté co se moci ujali komunisté, se pomník stal opět nežádoucím a byl odstraněn v 50. letech 20. století. Když za pražského jara nastalo uvolnění poměrů, pomník znovu

odhalili v červenci 1968, ale během normalizace došlo k jeho dalšímu odstranění.

Na své místo se Masarykův pomník vrátil až 24. září 1990, doufejme, že tentokrát už naposledy.

**Pavel Mašláň, historik
Muzeum regionu Valašsko**